

Homilie op Pinksteren (cyclus A) in de O.L.Vrouwekerk van Ver-Assebroek op 23-05-2026

Lezingen: Handeling 2,1-11; 1 Korintiërs 12,3b-7.12-13; Johannes 20,19-23

Broeders en Zusters,

We vieren vandaag het feest van de uitstorting van Geest over de leerlingen van Jezus, en daarmee ook het geboorteuur van de kerk. De evangelist Lucas, die ook het boek der Handelingen schreef, plaatst dit gebeuren op de dag van Pinksteren, dat vijftig dagen na het paasfeest plaatsvond (het Griekse woord “Pentekoste” betekent vijftig). We hebben zijn verhaal gehoord in de eerste lezing. Laten we dit merkwaardige verhaal eens nader bekijken.

Lucas vertelt dat op de dag van Pinksteren “allen op één plaats bijeen waren”. Met “allen” bedoelt hij de twaalf apostelen, en wellicht ook “de vrouwen, Maria, de moeder van Jezus, en zijn broers” die in de bovenzaal vergaderd waren (Hand 1,13-14). De kern van het gebeuren is dat ze allen met de Heilige Geest vervuld worden. Maar het eigenaardige is dat de komst van de Geest zintuigelijk waarneembaar is. De Geest Gods is in principe onzichtbaar, niet waarneembaar, want hij is God zelf. En toch gaat zijn komst gepaard met zintuigelijk waarneembare begeleidende verschijnselen: “een geraas uit de hemel alsof er een hevige wind opstak”, en “tongen als van vuur die zich verspreiden”. Dat betekent dat de aanwezigen zijn komst horen en zien, net zoals in het Oude Testament God, de onzichtbare, zich op de Sinaïberg openbaart in donder en bliksem (Ex 19,16), of aan Mozes in het brandende braambos (Ex 3), of aan de profeet Elia in een zachte bries (1 K 19,11-13). De stormwind en het vuur laten zien vanwaar de Geest komt, met name vanuit de hemel, van Godswege. En het zich verspreiden van vurige tongen laat zien waarheen de Geest gaat, met name naar iedere leerling afzonderlijk! De Geest is als de wind en het vuur: je kunt hem niet vastnemen of vasthouden, maar je kunt zijn aanwezigheid wel horen en zien!

Meer nog, wanneer de Geest op mensen neerdaalt, wanneer mensen vervuld worden van de Geest, dan heeft dat effect, dan heeft dat zichtbare en hoorbare gevolgen. Lucas vermeldt uitdrukkelijk de onmiddellijke werking van het ontvangen van de Geest bij de leerlingen, met name “ze begonnen te spreken in vreemde talen, zoals de Geest hun ingaf”. De leerlingen die de Geest ontvingen, spraken waarschijnlijk maar één of hooguit twee talen: het Aramees en het Grieks. Maar nu zeggen de vele joodse pelgrims die uit alle streken van de wereld naar Jeruzalem komen dat ze hen in hun eigen moedertaal horen spreken, en ze zeggen: “Maar zijn allen die daar spreken geen Galileeërs? Hoe komt het dan dat ieder van ons hen hoort spreken in zijn eigen moedertaal?”.

Pinksteren is inderdaad het tegenovergestelde van de Babelse verwarring. Jullie kennen toch het verhaal van de toren van Babel? De mensen wilden een toren bouwen die reikte tot de hemel. Ze dachten daardoor één te blijven, maar dat bleek een illusie. Daarom verwacht God de spraak van de bouwers van de toren en die stort als een kaartenhuisje in elkaar (Gen 11,1-9). Het is nu nog zo: de mensen spreken veel verschillende talen en daardoor verstaan ze elkaar niet, betrouwen ze elkaar niet, en sluiten ze vreemdelingen uit. Maar de Geest van God brengt mensen samen, doet hen elkaar verstaan, ook al spreken ze verschillende talen en leven ze in verschillende

culturen. De katholieke Kerk is een gemeenschap van meer dan een miljard mensen uit alle landen en culturen die elkaar verstaan: ze erkennen Jezus als hun Heer, ze willen Hem volgen, ze delen dezelfde principes, ze vieren dezelfde sacramenten. Daardoor voel ik me als katholiek verwant met een katholiek uit China, of Mongolië of Afrika of Latijns-Amerika. Dat is het werk van de Geest van God die ons tot één grote gemeenschap maakt. Alle christenen hebben hun eigen talenten, hun eigen gaven, maar die worden ingezet voor het geheel. Het is zoals Paulus zegt: “Er zijn verschillende gaven maar slechts één Geest” en “aan ieder van ons wordt de openbaring van de Geest meegedeeld tot welzijn van allen”.

De Geest maakt ons tot één gemeenschap, maar de Geest zendt ons ook uit naar de wereld om de blijde boodschap te verkondigen. Dat deden de apostelen. Aanvankelijk waren ze bang en durfden niet naar buiten komen. Maar onder de stuwning van de Geest gingen ze zonder vrees de boodschap verkondigen, eerst aan joden en later ook aan heidenen. En dat is zo voortgegaan doorheen de geschiedenis. Altijd zijn er mensen geweest die huis en goed verlaten hebben om het evangelie te verkondigen overal ter wereld. We noemen ze missionarissen, dat betekent, gezondenen. Om het evangelie te verkondigen leerden ze ‘vreemde talen’ spreken. Ook dat is het werk van de Geest.

Wat betekent dat voor ons? Wat doet de Geest in ons leven? Om te beginnen denk ik dat ongeveer iedereen van ons ooit gevormd is. Jullie hebben het sacrament van het vormsel ontvangen. Op dat moment heeft de Geest bezit van je genomen. Sindsdien woont de Geest in ieder van ons. Wanneer we ons hart voor zijn aanwezigheid openstellen, zoals Maria dat deed, dan gebeuren er mooie dingen in ons leven. Ik som ze even op:

- De Geest doet ons Jezus als onze Heer erkennen
- De Geest doet ons verlangen om Jezus na te volgen
- De Geest leert ons bidden tot God, de bron van ons leven
- De Geest doet ons beseffen dat God ons altijd liefheeft, ook al zijn we zondaars
- De Geest geeft ons kracht in tijden van ziekte en nood
- De Geest stelt ons hart open voor andere mensen
- De Geest nodigt ons uit Gods blijde boodschap uit te dragen
- De Geest schenkt ons een diepe innerlijke vrede en vreugde
- De Geest doet ons hopen op een geheeld leven na de dood.

En last not least, als we de Geest in ons werkzaam laten worden, dan wordt dat heel concreet zichtbaar in wat Paulus in zijn brief aan de Galaten de “vrucht van de Geest” noemt: “De vrucht van de Geest, zegt hij, is liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, vertrouwen, zachtmoedigheid, en zelfbeheersing”. Als de Geest in ons woont, en als wij hem in ons werkzaam laten zijn, dan zou er toch minstens één van die vruchten in ons leven zichtbaar moeten zijn. Dat is dan ook mijn wens op dit Pinksterfeest: de Geest woont in ieder van ons. Moge Hij werkzaam en vruchtbaar zijn in ons leven. Amen.

Adelbert Denaux, pr.